

زیر نظر

میشل فوکو

بررسی یک پرونده قتل

ترجمه

مرتضی کلانتریان

فهرست

یادآوری

مقدمه میشل فوکو

۱. پرونده

۱۹	قسمت اول: جنایت و دستگیری
۳۷	قسمت دوم: تحقیقات مقدماتی
۷۳	قسمت سوم: یادداشت‌های متهم در خصوص علل ارتکاب قتل‌های سوم ژوئن ۱۸۳۵
۱۴۵	قسمت چهارم: اظهار نظر پزشکان
۱۶۳	قسمت پنجم: محاکمه
۱۹۳	قسمت ششم: مرگ

۲. تحلیل‌ها

۲۰۳	حیوان، دیوانه، مرگ: نوشته ژان-پیر پته و ژان فاوره
۲۳۰	قتل‌هایی که روایت می‌شود: نوشته میشل فوکو
۲۴۴	کیفیات مخففه: نوشته پاترسیا مولن
۲۵۲	شاه‌کشی، پدرکشی یا مادرکشی: نوشته بلاندین باره کریژل
۲۶۴	پزشکان و قضات: نوشته روبرو کاسل

قسمت اول

جنایت و دستگیری

۱. صور تمجلس قاضی محاکمه صلح

به تاریخ ۳ژوئن ۱۸۳۵، ساعت یک بعد از ظهر.
ما، فرانسو-ادوارد بودوئن^۱ قاضی محاکمه صلح اونه^۲، همراه با
منشی محکمه لوئی-لثاندر لانگلینه^۳.
هم اکنون، آقای بخشدار اونه، به ما گزارش داد که جنایت وحشتناکی
در خانه پیبر-مارگرن ریوییر^۴ واقع در دهکده فوکتری^۵، جزء حوزه
بخشداری اونه، اتفاق افتاده است. در گزارش آقای بخشدار قید شده
است که صاحب خانه که کشاورز است از صبح تا حالا در خانه اش نبوده
است و ظاهراً جنایت در غیاب وی اتفاق افتاده است. ما، بی درنگ به
اتفاق آقای بخشدار و آقای دکتر مورن^۶ و آقای دکتر کوردیه^۷، پزشکان
ساکن اونه، که جملگی بنا به تقاضای ما، طبق قانون حاضر شده‌اند،
به محل وقوع جنایت رفتیم. وارد خانه یک طبقه‌ای شدیم که در کنار

1. François-Edouard Baudouin   2. Aunay   3. Louis-Léandre Langliney

4. Pierre-Margin Rivièrē   5. Faucterie   6. Morin   7. Cordier

۱. ویکتور بربیون^۱ عیال پییر-مارگرن ریوییر.
۲. ژول ریوییر^۲ پسر پییر-مارگرن ریوییر.
۳. ویکتور ریوییر^۳ دختر پییر-مارگرن ریوییر.

به عقیده اهالی محل، مرتكب این قتل‌ها پییر ریوییر پسر و برادر مقتولان است. پس از آگاهی از این مطلب که متهم فرار کرده است، پاسگاه ژاندارمری منیل او佐ف^۴ را در جریان گذاشتیم که به درنگ در دستگیری متهم اقدام کند.

ما از آقایان دکتر مورن و کوردیه، با قید این که تردیدی درآبستن بودن مادر وجود ندارد، تقاضا کردیم، با ادای سوگند و فق مقررات، و با معاینه اجساد علت مرگ را معلوم دارند.

آقایان پزشکان در حضور ما از اجساد معاینه به عمل آوردند و نتیجه معاینات خود را در صورت مجلسی تنظیم نمودند که به امضای حاضرین رسید و به مهر محکمه صلح اونه ممهور و ضمیمه پرونده شد.

۲. صورت مجلس معاینه اجساد

به تاریخ ۳ زوئن ۱۸۳۵.

ما، تئودور مورن^۵ و توماس-آدرین کوردیه^۶، پزشکان مقیم اونه به تقاضای آقای قاضی محکمه صلح اونه همراه ایشان و آقای بخشدار اونه در ساعت دو بعد از ظهر وارد خانه شخصی به نام پییر-مارگرن ریوییر در دهکده فوکتری شدیم و به محض ورود سه جسد دیدیم که وضع آن‌ها پس از معاینه به شرح زیر است:

۱. جسد زنی که به پشت افتاده است و پاهایا با اندکی انحنای به دیواره اجاق تکیه دارد. دست راست در حالی که انگشتان جمع شده‌اند در امتداد بدن و دست چپ به روی سینه قرار دارد. وضع لباس مرتب و

1. Victoire Brion   2. Jule Rivière   3. Victoire Rivière
4. Mesnil Ozouf   5. Théodor   6. Thomas-Adrien

جاده‌ای که اونه را به سنت-اینان^۱ وصل می‌کند قرار دارد. ما در اطاق نشیمن خانه، که از در و پنجره‌ای که در قسمت جنوبی و در شیشه‌داری که در قسمت شمالی آن قرار دارد، نور می‌گیرد، هستیم، و سه جسد در مقابل ما به چشم می‌خورد: ۱. در مقابل اجاق جسد زنی که در حدود چهل ساله است به پشت قرار دارد، و ظاهر امر نشان می‌دهد که در موقع وقوع جنایت مشغول طبخ غذا بوده است، زیرا هنوز دیگ محتوی غذا در روی آتش دیده می‌شود. لباس زن لباس معمولی زنان روستایی است. موهای سرش آشته است. گلوی زن بریده شده است و در پشت گردن بریدگی‌های متعددی به چشم می‌خورد. ۲. یک پسریچه در حدود هفت ساله با پیراهن آبی و شلوار، جوراب، و کفش به روی شکم افتاده است و صورتش روی زمین قرار دارد و شکاف عمیقی در پشت سرش دیده می‌شود. ۳. دختری هجدۀ ساله، در لباس کتانی، با جوراب و بدون کفش به پشت افتاده است پاهاش در آستانه در جنوبی اطاق قرار دارد. کار قلابدوزی اش روی شکمش، و روسری کتانی اش در کنار پاهاش افتاده است، دسته‌ای از موهای سر دختر در کنار اوست و نشان می‌دهد که در اثر تقلّباً قاتل در هنگام قتل، از سرش کنده شده است. شکاف عمیقی که با آلت بُرندۀ‌ای ایجاد شده است در طرف راست صورت و در گردن دختر به چشم می‌خورد. به نظر می‌رسد که دختر جوان در موقع وقوع جنایت روی صندلی، در کنار در شیشه‌دار، که درست مقابل در جنوبی است و جسد در آن‌جا افتاده است، نشسته و مشغول قلابدوزی بوده است. زیرا هنوز دمپایی اش در کنار صندلی دیده می‌شود. به نظر می‌رسد که هر سه قتل به وسیله آلت بُرندۀ‌ای صورت گرفته باشد. اسامی مقتولان بشرح زیر است:

1. Saint-Agnan